

УДК 330.322:[330.341.1:621](477)

Бурлака В.Г.

ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”. Україна, Київ

**НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК
МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ: ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АСПЕКТ**

У статті проведено аналіз показників фінансового забезпечення науково-технологічного та інноваційного розвитку машинобудування України. З урахуванням цього аналізу зроблено висновки щодо основних джерел фінансування науково-технологічного та інноваційного розвитку цього комплексу, а також запропоновані основні механізми регулювання його інвестиційно-інноваційних процесів.

Ключові слова: машинобудування, фінансове забезпечення, наукові та науково-технічні роботи, інноваційна діяльність, рівень технологій, інвестиційний ресурс.

Вступ

Світовий досвід переконує, що в нових економічних та геополітичних умовах розвиток машинобудування не можливий без застосування сучасних знань, технологій, матеріалів, обладнання. Це пов'язано з тим, що саме науково-технологічна та інноваційна складова у змозі забезпечити виконання складних поточних завдань змінного середовища функціонування виробничих структур і насамперед перед можливістю виходу з економічних криз із мінімальними наслідками за рахунок оптимізації виробництва й використання матеріальних ресурсів і забезпечення його гнучкості. У зв'язку з цим набуває особливого значення аналіз сучасних трендів

Н. Іванова [4], Б. Крижанівський [5], О. Попович [6], М. Портер [7], Н. Тарасова [8] та нормативно-правові акти [9–10].

Постановка задачі

Метою статті є дослідження сучасних трендів фінансування науково-технологічного та інноваційного розвитку машинобудування України.

Результати дослідження. Приріст обсягів фінансування наукових та науково-технічних робіт в промисловості України у 2009 р. становив 9,0% і у 2010 р. – 16,0%, в тому числі в переробній промисловості – 7,0 і 17,0%, а у машинобудуванні – 13,0 і 18,0% відповідно (табл. 1).

Таблиця 1.

**Динаміка фінансування наукових та науково-технічних робіт у 2007-2010 рр.,
% до попереднього року (розраховано автором за [11])**

Вид діяльності	2007	2008	2009	2010
Промисловість	106,5	137,0	109,0	116,0
Переробна промисловість	104,1	136,0	107,0	117,0
Машинобудування в т.ч.	103,3	134,0	113,0	118,0
виробництво машин та устаткування	101,6	125,0	104,0	113,0
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	116,6	124,0	85,0	134,0
виробництво транспортних засобів та устаткування	91,3	154,0	147,0	112,0

фінансування науково-технологічного та інноваційного розвитку машинобудування як однієї з пріоритетних галузей вітчизняної промисловості.

Питанням теоретичних та практичних аспектів розвитку машинобудування були присвячені праці таких вітчизняних та іноземних вчених, як В. Александрова [1], А. Гальчинський [2], В. Геєць [3],

В залежності від рівня технологій даний показник характеризується своїми особливостями. Так, виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування з високим рівнем технологій показує найбільші в порівнянні з економікою в цілому, у тому числі промисловості, темпи збільшення обсягів фінансування наукових та науково-

технічних робіт (34,0%), тоді як виробництво транспортних засобів та устаткування та машин та устаткування з середнім високим рівнем технологій показують найменші темпи приросту (12,0 і 13,0%).

Структуру джерел фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні складають вітчизняні (держбюджет, власні кошти, кошти замовників підприємств, організацій України, кошти місцевих бюджетів, позабюджетних фондів, інших джерел) та іноземні ресурси (кошти замовників іноземних держав). З аналізу наведених в табл. 2 даних можна зробити висновок про те, що основна частка фінансування НДДКР машинобудування припадає на іноземний ресурс (кошти замовників іноземних держав). Це може свідчити про те, що за своїм змістом НДДКР у машинобудуванні відповідають світовому рівню. У той же час найбільший рівень використання іноземного ресурсу характе-

ризує виробництво транспортних засобів та устаткування (75,1%) з середнім високим видом технологій, тоді як у виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування з високим рівнем технологій він становить тільки 30,7%. Другим за своїм значенням джерелом фінансування НДДКР у машинобудуванні у 2010 р. залишаються кошти замовників підприємств, організацій України, незважаючи на скорочення його частки з 36,9% у 2005 р. до 24,0% у 2010 р., у тому числі найбільша частка його припадає на виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування (35,4%) з високим рівнем технологій. Власні кошти становлять 16,5% і посідають третє місце серед джерел фінансування машинобудування, у тому числі найбільшу частку з них становлять витрати на виробництво машин та устаткування (49,7%) з середнім високим рівнем технологій. Четвертим за

Таблиця 2.

Структура фінансування наукових та науково-технічних робіт за джерелами у 2007–2010 рр., % (розраховано автором за [11])

Показник	Всього	У тому числі за рахунок вітчизняного ресурсу:				У тому числі за рахунок іноземного ресурсу:
		держбюджету	власних коштів	коштів замовників підприємств, організацій України	інші (кошти місцевих бюджетів, позабюджетних фондів, інших джерел)	кошти замовників іноземних держав
1	2	3	4	5	6	7
Промисловість						
2007	100,0	22,8	13,8	39,8	1,2	22,4
2008	100,0	25,6	11,5	36,2	1,9	24,8
2009	100,0	18,9	10,3	29,9	2,0	38,9
2010	100,0	16,3	14,0	27,3	0,6	41,8
Переробна промисловість						
2007	100,0	21,1	14,9	38,9	1,3	23,8
2008	100,0	24,7	12,6	32,9	2,4	27,4
2009	100,0	17,1	11,3	27,2	2,3	42,1
2010	100,0	15,0	14,6	24,3	0,8	45,3
Машинобудування						
2007	100,0	18,7	17,0	36,9	1,3	26,1
2008	100,0	18,8	14,2	35,2	2,8	29,0
2009	100,0	13,7	12,7	27,1	0,9	45,6
2010	100,0	9,2	16,5	24,0	0,4	49,9

1	2	3	4	5	6	7
в т.ч. виробництво машин та устаткування						
2007	100,0	8,3	44,0	26,5	0,2	21,0
2008	100,0	9,9	34,9	29,2	0,1	25,9
2009	100,0	8,7	29,2	27,6	0,2	34,3
2010	100,0	7,4	49,7	18,9	0,1	23,9
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування						
2007	100,0	23,8	10,3	53,6	2,0	10,3
2008	100,0	23,3	10,4	49,2	1,7	15,4
2009	100,0	22,2	16,0	39,8	1,7	20,3
2010	100,0	19,4	13,8	35,4	0,7	30,7
виробництво транспортних засобів та устаткування						
2007	100,0	20,4	4,2	24,1	1,4	49,9
2008	100,0	20,1	4,7	25,0	5,6	44,6
2009	100,0	11,1	3,2	19,6	0,7	65,4
2010	100,0	3,0	3,0	18,4	0,5	75,1

обсягом джерелом фінансування НДДКР машинобудування в залежності від відповідного виду діяльності становили кошти держбюджету (від 3,0 до 19,4%), більша частка яких була спрямована на високотехнологічні виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування (19,4%). Незначну частку потреб у фінансуванні НДДКР машинобудування становлять кошти місцевих бюджетів (0,4%).

В загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності переробної промисловості України у 2010 р. на машинобудування припадало

2541619,9 тис. грн., або 33,0%. Обсяг фінансування інноваційної діяльності машинобудування у 2010 р. збільшився в порівнянні з 2009 р. на 27,0%, що значно перевищує темпи зростання цього показника в переробній промисловості (4,0%) та промисловості в цілому (1,0%). Найбільш повільні темпи зростання фінансування інноваційної діяльності у 2010 р. було зафіксовано по виробництву електричного, електронного та оптичного устаткування ((-9,0%) з високим рівнем технологій, тоді як у виробництві транспортних засобів та устаткування з середнім високим рівнем технологій вони становили 40,0% (табл. 3).

Таблиця 3.

**Динаміка фінансування інноваційної діяльності у 2007–2010 рр.,
% до попереднього року (розраховано автором за [11])**

Вид діяльності	2007	2008	2009	2010
Промисловість	175,5	111,0	66,0	101,0
Переробна промисловість	174,0	110,0	64,0	104,0
Машинобудування в т.ч.	120,4	117,0	67,0	127,0
виробництво машин та устаткування	109,0	116,0	109,0	128,0
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	144,6	119,0	23,0	91,0
виробництво транспортних засобів та устаткування	108,7	114,0	80,0	140,0

Наведена у табл. 4 структура джерел фінансування інноваційної діяльності в Україні відображає дві складові ресурсів: вітчизняну (власні кошти підприємств, держбюджет, місцевих бюджетів, позабюджетних фондів, вітчизняних інвесторів, інших) та іноземну (зарубіжних інвесторів). Головним джерелом фінансування інноваційної діяльності для підприємств машинобудування у 2010 р. залишалися власні кошти (91,9%), що на 56,0% перевищує значення відповідного показника в переробній промисловості та на 54,0% у промисловості в цілому. Найбільше значення показника фінансування інновацій за рахунок власних джерел спостерігалось у виробництві машин та устаткування (98,7%) з середнім високим видом технологій та виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування (93,8%) з високим видом технологій.

За своєю значимістю друге місце займає фінансування інновацій у машинобудуванні за рахунок місцевих бюджетів, позабюджетних фондів, вітчизняних інвесторів та інших (4,6%), що у 2,7 раза перевищує значення відповідного показника у переробній промисловості. Найбільший вплив цей показник має у виробництві транспортних засобів та устаткування (7,9%) з середнім високим видом технологій. Кошти іноземних інвесторів мають невеликий вплив на фінансування інноваційної діяльності машинобудування України (2,5%). Найбільша частка іноземного ресурсу припадає у фінансуванні виробництва транспортних засобів та устаткування (6,6%) з середнім високим видом технологій.

Таблиця 4.

Структура фінансування наукових та науково-технічних робіт за джерелами у 2007–2010 рр., % (розраховано автором за [11])

Показник	Всього	У тому числі за рахунок вітчизняного ресурсу:				У тому числі за рахунок іноземного ресурсу:
		власних коштів	держбюджету	інші (місцевих бюджетів, позабюджетних фондів, вітчизняних інвесторів, інших)	кредитів	іноземних інвесторів
1	2	3	4	5	6	7
Промисловість						
2007	100,0	73,7	1,3	3,5	18,5	3,0
2008	100,0	60,5	2,8	2,0	33,7	1,0
2009	100,0	65,1	1,6	2,5	11,8	19,0
2010	100,0	59,4	1,1	1,8	7,8	29,9
Переробна промисловість						
2007	100,0	73,6	1,0	3,6	18,8	3,0
2008	100,0	61,1	2,3	1,9	33,7	1,0
2009	100,0	64,0	1,6	2,6	11,7	20,1
2010	100,0	58,2	0,8	1,7	8,0	31,3
Машинобудування						
2007	100,0	77,8	3,0	13,1	4,9	1,2
2008	100,0	76,7	4,0	6,5	10,8	2,0
2009	100,0	80,6	4,0	9,0	1,4	5,0
2010	100,0	91,9	0,6	4,6	0,4	2,5

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5	6	7
в т.ч. виробництво машин та устаткування						
2007	100,0	90,6	0,8	0,3	8,2	0,1
2008	100,0	93,5	0,8	0,5	3,5	1,7
2009	100,0	95,8	3,6	0,2	0,2	0,2
2010	100,0	98,7	0,2	0,4	0,5	0,2
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування						
2007	100,0	86,9	5,8	0,7	3,7	2,9
2008	100,0	87,5	3,6	0,4	8,4	0,1
2009	100,0	88,9	3,9	2,9	4,0	0,3
2010	100,0	93,8	5,0	0,2	1,0	0
виробництво транспортних засобів та устаткування						
2007	100,0	50,1	1,8	45,5	2,6	0
2008	100,0	41,0	8,5	22,3	23,0	5,2
2009	100,0	52,7	4,7	25,4	2,2	15,0
2010	100,0	81,1	0,1	7,9	4,3	6,6

Рівень інноваційності продукції – це співвідношення частки інноваційної в загальному обсязі реалізованої продукції. Протягом останніх 3 років рівень інноваційності продукції в промисловості України становив 5,9% у 2008 р. і 3,8% у 2010 р., в переробній промисловості – 7,7 і 5,2%, а у машинобудуванні – 16,8 і 10,5% відповідно (табл. 5). Якщо ж говорити про залежність цього показника від рівня технологій у переробній промисловості, то можливо простежити пряму закономірність. Так, найбільші значення рівня інноваційності продукції в Україні у 2010 р. припадають на виробництва машинобудування з середнім високим і високим

рівнем технологій; для яких вони в 1,6–2,5 раза вище середнього рівня у переробній промисловості. За цим показником виробництва промисловості мають значно менше значення від середнього рівня по переробній промисловості (73,0%).

Показник рівня витрат на інновації, а саме співвідношення частки витрат на інновації в загальному обсязі реалізованої продукції, який в промисловості України у 2008 р. дорівнював 1,3%, у тому числі в переробній промисловості – 1,7% і машинобудуванні – 2,5%, а у 2010 р. зменшився до 0,8%, 1,1 і 2,2% відповідно (табл. 6). За аналізований період часу рівень витрат на інновації в машинобу-

Таблиця 5.

Рівень інноваційності продукції у 2007–2010 рр., % [11]

Вид діяльності	2007	2008	2009	2010
Промисловість	6,7	5,9	4,8	3,8
Переробна промисловість	8,3	7,7	6,5	5,2
Машинобудування в т.ч.	15,6	16,8	13,0	10,5
виробництво машин та устаткування	11,7	11,6	11,4	13,3
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	19,6	15,7	14,8	10,2
виробництво транспортних засобів та устаткування	16,5	20,3	13,6	8,4

Таблиця 6.

Рівень витрат на інновації у 2007–2010 рр., % (розраховано автором за [11])

Вид діяльності	2007	2008	2009	2010
Промисловість	1,6	1,3	1,0	0,8
Переробна промисловість	2,0	1,7	1,3	1,1
Машинобудування в т.ч.	2,6	2,5	2,3	2,2
виробництво машин та устаткування	2,8	2,6	3,1	3,4
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	4,7	4,6	1,1	0,9
виробництво транспортних засобів та устаткування	1,5	1,4	2,4	1,9

дуванні скоротився в виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування з високим рівнем технологій з 4,6% у 2008 р. до 0,9% у 2010 р. і збільшився у виробництві з середнім високим рівнем технологій машин та устаткування з 2,6 до 3,4% і транспортних засобів та устаткування з 1,4 до 1,9%.

Рівень наукомісткості виробництва відображає частка витрат на наукові та науково-технічні роботи в загальному обсязі реалізованої продукції, який за нашими розрахунками в Україні у 2010 р. в промисловості становив 0,4%. У 2008–2009 рр. спостерігалася зростаюча його динаміка в промисловості, яка змінилася падінням у 2010 р., а в переробній промисловості за відповідний період часу цей показник відповідав динаміці в промисловості в цілому (табл. 7).

з 3 показників виду діяльності додавалися бали, а підсумкове місце в рейтингу визначалося загальною їх сумою.

Виконані розрахунки дозволили визначити рівень забезпечення інвестиційним ресурсом інноваційного циклу видів діяльності переробної промисловості України за рівнем технологій, в тому числі машинобудування. Так, аналіз даних табл. 9 показав, що 1 місце (26 балів) в цій оцінці посідає вид діяльності оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів, який відноситься до низького рівня технологій. Останнє було пов'язано з тим, що у 2011 р. цей вид діяльності мав достатньо високий рівень витрат на інвестиції в основний капітал (13 балів) та на інновації (13 балів). Таким чином за нашими розрахунками скла-

Таблиця 7.

Рівень наукомісткості виробництва у 2007–2010 рр., % (розраховано автором за [11])

Вид діяльності	2007	2008	2009	2010
Промисловість	0,3	0,4	0,5	0,4
Переробна промисловість	0,4	0,5	0,6	0,5
Машинобудування в т.ч.	1,7	1,9	3,1	2,7
виробництво машин та устаткування	1,5	1,5	1,7	1,7
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	3,4	3,5	3,1	3,6
виробництво транспортних засобів та устаткування	1,2	1,5	4,8	3,0

У 2010 р. рівень наукомісткості машинобудування становив 2,7%, в т.ч. виробництва з високим і середнім високим рівнем технологій – 1,7–3,6%, або приблизно в 4,3–9,0 разів вище, ніж по промисловості в цілому. Встановлено, що з переходом на більш низькі рівні технологій цей показник переробної промисловості різко зменшується.

Для оцінки інвестиційного ресурсу інноваційного циклу машинобудування у порівнянні з іншими видами діяльності переробної промисловості України за рівнем технологій автором було зроблено розрахунки інтегрального показника, який включав показник рівня витрат на інвестиції в основний капітал, рівня наукомісткості виробництва, рівня витрат на інновації, за допомогою бального методу з використанням даних табл. 8, де за кожен

дові види діяльності машинобудування України займають 4, 5 та 6 місця відповідно.

Висновки

Проведене дослідження дає підстави для таких висновків та рекомендацій:

- з підвищенням рівня технологій у промисловості України в структурі фінансування витрат на НДДКР збільшується частка іноземного капіталу та зменшується вітчизняного, але основним джерелом фінансування витрат на НДДКР залишається вітчизняний капітал. В структурі фінансування цих витрат основним джерелом резидентного капіталу є кошти замовників підприємств, організацій України;

Таблиця 8.

Вихідні дані для оцінки інвестиційного ресурсу інноваційного циклу видів діяльності переробної промисловості за рівнем технологій у 2011 р., % (розраховано автором за [11])

Вид діяльності	Рівень витрат на інвестиції в основний капітал	Рівень наукомісткості виробництва	Рівень витрат на інновації
Низький			
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	20,4	—	8,0
Целюлозно-паперове виробництво, видавнича діяльність	4,5	—	0,3
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	5,5	0,02	0,4
Інші галузі промисловості	4,7	—	0,7
Легка промисловість	5,2	0,06	0,3
Середній низький			
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення та ядерних матеріалів	1,9	0,09	0,3
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	3,7	0,1	0,5
Виробництво гумових та пластмасових виробів	4,5	—	0,8
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	10,1	—	3,1
Середній високий			
Виробництво машин та устаткування	4,0	1,4	2,7
Виробництво транспортних засобів та устаткування	3,7	1,5	1,6
Хімічне виробництво	5,4	0,2	1,2
Високий			
Виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	3,5	3,0	0,9

Таблиця 9.

Оцінка інвестиційного ресурсу інноваційного циклу видів діяльності переробної промисловості за рівнем технологій у 2011 р. (розраховано автором)

Вид діяльності	Рівень витрат на інвестиції в основний капітал, балів	Рівень наукомісткості виробництва, балів	Рівень витрат на інновації, балів	Всього, балів	Місце в рейтингу
1	2	3	4	5	6
Низький					
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	13	—	13	26	1
Целюлозно-паперове виробництво, видавнича діяльність	6	—	1	7	13
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	11	1	4	16	7
Інші галузі промисловості	8	—	6	14	8
Легка промисловість	9	2	2	13	10

1	2	3	4	5	6
Середній низький					
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення та ядерних матеріалів	1	3	3	7	12
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	3	4	5	12	11
Виробництво гумових та пластмасових виробів	7	—	7	14	9
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	12	—	12	24	2
Середній високий					
Виробництво машин та устаткування	5	6	11	22	4
Виробництво транспортних засобів та устаткування	4	7	10	21	5
Хімічне виробництво	10	5	9	24	3
Високий					
Виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	2	8	8	18	6

- з підвищенням рівня технологій у промисловості України збільшується частка витрат на інновації, а основним джерелом фінансування цих витрат залишається вітчизняний капітал, тоді як частка іноземного капіталу є досить незначною. В структурі фінансування цих витрат основним джерелом вітчизняного капіталу залишаються власні кошти підприємств;

- у середньостроковій перспективі не слід очікувати значного приросту інвестицій в технологічне переозброєння машинобудування, тому необхідно ефективно сполучати два процеси. З одного боку, потрібно максимально використовувати існуючий, частково адаптований до ринкових умов технологічний потенціал із одночасним інвестуванням розробок нових і модернізацією видів продукції, що виробляються, з метою поліпшення їх споживчих властивостей та техніко-економічних параметрів. З іншого — необхідно розширювати прогресивну технологічну базу машинобудування за рахунок вже розроблених і частково впроваджених у виробництво наукоємних технологій, для яких нема потреби створювати нову виробничу базу. Ці позитивні процеси слід реалізовувати у найближчій перспективі при умові, що приріст виробництва спрямовується головним чином на задоволення внутрішнього попиту, а держава здійснює ефективне регулювання цін на продукцію галузей — природних монополістів та умов зовнішньої торгівлі;

- враховуючи ключове значення машинобудування для технологічного переозброєння всіх галузей промисловості, державною політикою в сфері розвитку промисловості і машинобудування на найближчі роки повинен бути передбачений перехід країною граничних критичних параметрів: під-

вищення частки машинобудування в загальній структурі промисловості у 2025 р. до 25–30%, перш за все, за рахунок підвищення рівня інновативності; підняття завантаження промислового виробництва до 70%; підвищення експортної частки машинобудівної продукції до 35%. Докорінне технологічне переозброєння виробництва має забезпечити збільшення обсягу виробленої продукції на одного працюючого в машинобудуванні у 2–2,5 рази, причому випереджаючими темпами повинні розвиватись найбільш високотехнологічні та наукоємні галузі машинобудівного комплексу, а також інструментальне виробництво;

- основними механізмами регулювання інвестиційно-інноваційних процесів машинобудівного комплексу України можуть бути наступні: формування і підтримка попиту на продукцію, а також її впровадження на підприємствах за допомогою держзамовлень та державних дотацій до цін; управління процесами амортизації капіталу для нарощування інвестиційних можливостей підприємств за рахунок власних коштів; в зовнішньоекономічній сфері головним завданням залишається запобігання вивозу капіталу, стимулювання прямих іноземних інвестицій та технологічного імпорту; використання можливостей фондового ринку для прискорення технологічної модернізації промислового виробництва; формування нормативно-правової бази для регулювання інноваційної діяльності в науково-технічній і виробничо-технологічній сферах;

- зростання прибутку від розширення експорту високотехнологічної та наукоємної продукції машинобудування дозволить збільшити вкладення у технічне переозброєння підприємств та в НДДКР,

що надасть подальший імпульс розвитку економіки в цьому напрямку;

- створення умов для формування спільних із іноземними партнерами підприємств машинобудування по випуску вітчизняної високотехнологічної та наукової продукції і реалізації її на внутрішньому та зовнішніх ринках, входження до міжнародних інформаційних систем для обміну інформацією по високих технологіях тощо;

- для захисту вітчизняних продуцентів високотехнологічних товарів машинобудування необхідно запровадити в практику відповідні митні механізми, які повинні забезпечити функціонування гнучкої системи митного регулювання імпорту інноваційної продукції.

Література

- [1] Інноваційний розвиток економіки України та напрями його прискорення / За ред. В.П. Александрової. – К.: ІЕП НАН України, 2002. – 77 с.
- [2] Інноваційна стратегія українських реформ / А. Гальчинський, В. Геєць, А. Кінах, В. Семиноженко. – К., 2002. – 326 с.
- [3] Геєць В.М. Інноваційні перспективи України / В.М. Геєць, В.П. Семиноженко. – Харків: Константа, 2006. – 272 с.
- [4] Иванова Н.И. Национальные инновационные системы / Н.И. Иванова. – М.: Наука, 2002. – 243 с.
- [5] Крыжановский Б.Н. Потенциал машиностроения / Б.Н. Крыжановский. – К.: Наукова думка, 1994. – 353 с.
- [6] Попович О.С. Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації / О.С. Попович. – К.: Фенікс, 2005. – 226 с.
- [7] Портер М. Международная конкуренция: конкурентные преимущества стран / М. Портер. – М.: Международные отношения, 1993. – 896 с.
- [8] Промисловий комплекс України: економічні трансформації та пріоритети розвитку / Н.В. Тарасова, І.С. Калініченко, А.М. Горський, О.С. Зарудна. – К.: Науковий світ, 2005. – 182 с.
- [9] Державна програма розвитку машинобудування на 2006–2011 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2006 р. №516 [Електронний ресурс]. – Доступний з: zakon1.rada.gov.ua.
- [10] Державна програма розвитку промисловості на 2003–2011 рр.: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2003 р. №1174 [Електронний ресурс]. – Доступний з: zakon1.rada.gov.ua.
- [11] Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

Burlaka V.G.

Institute for Economics and Forecasting, Ukrainian NAS. State-owned Enterprise. Ukraine, Kyiv

SCIENTIFICO-TECHNOLOGICAL AND INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S MACHINE BUILDING: INVESTMENT ASPECT

The article analyzes the indicators of the financial provision of scientifico-technological and innovative development of Ukraine's machine building. Taking into account the above mentioned analysis, the author makes conclusions as to the main sources of the funding of scientifico-technological and innovative development of the above mentioned complex, as well as the proposed main mechanisms of the regulation of its investment and innovative processes.

Keywords: machine building, financial provision, R&D, innovative activities, technological level, investment resource.

References

- [1] Innovacijnyj rozvytok ekonomiky Ukrai'ny ta naprjamy jogo pryskorennja / Za red. V.P. Aleksandrovoi'. – K.: ІЕП НАН України, 2002. – 77 с.
- [2] Innovacijna strategija ukrai'ns'kyh reform / A. Gal'chyns'kyj, V. Gejec', A. Kinah, V. Semynozhenko. – K., 2002. – 326 с.

- [3] Gejec' V.M. Innovacijni perspektyvy Ukrai'ny / V.M. Gejec', V.P. Semenzhenko. – Harkiv: Konstanta, 2006. – 272 s.
- [4] Ivanova N.I. Nacional'nye innovacionnye sistemy / N.I. Ivanova. – M.: Nauka, 2002. – 243 s.
- [5] Kryzhanovskij B.N. Potencial mashinostoroenija / B.N. Kryzhanovskij. – K.: Naukova dumka, 1994. – 353 s.
- [6] Popovych O.S. Naukovo-tehnologichna ta innovacijna polityka: osnovni mehanizmy formuvannja ta realizacii' / O.S. Popovych. – K.: Feniks, 2005. – 226 s.
- [7] Porter M. Mezhdunarodnaja konkurencija: konkurentnye preimushhestva stran / M. Porter. – M.: Mezhdunarodnye otnoshenija, 1993. – 896 s.
- [8] Promyslovij kompleks Ukrai'ny: ekonomichni transformacii' ta prioritytety rozvytku / N.V. Tarasova, I.S. Kalinichenko, A.M. Gors'kyj, O.S. Zarudna. – K.: Naukovyj svit, 2005. – 182 s.
- [9] Derzhavna programa rozvytku mashynobuduvannja na 2006-2011 roky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 18 kvitnja 2006 r. №516 [Elektronnyj resurs]. – Dostupnyj z: zakon1.rada.gov.ua.
- [10] Derzhavna programa rozvytku promyslovosti na 2003-2011 rr.: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 28 lypnja 2003 r. №1174 [Elektronnyj resurs]. – Dostupnyj z: zakon1.rada.gov.ua.
- [11] Derzhavna sluzhba statystyky Ukrai'ny [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: www.ukrstat.gov.ua.